

«veterascere», *ikabla* 'ebetare', *ibil* «camelus» 'ibranī «hebraeus», *bayl* «ingere»: però ja es veu que a base de res d'això no s'albira cap explicació raonable. En tot cas no en un pl. de *bi'r* 'pou', per aquests són 'ibra o *bi'âr*.

Lo VILOT

Paratge suburbà de Lleida, cap a Alfés o Alcarràs (Lladonosa, *Ciutat de Lleida*, p. 85) posa *Obilot*, junt amb *Vallseguer*, d'altra banda em donava *Obilot* com cognom típic de Lleida i en el seu llibre (*l. c.*) diu que ja es troba en els SS. XII-XIII i provenia del Comtat d'Urgell. Realment ja el trobo en un doc. de 1150 on un Guillem *Obilot* fa una cessió de béns per a l'Hospital de Lleida (MiretS., *Templ.*, p. 88).

En deduïm que *lo Vilot* està per l'*Obilot*, el NP proveït d'article, que passaria a designar una antiga propietat de la família o del mateix personatge documentat. Essent pròpiament NP, pot venir d'un malnom diminutiu de l'antic *òbila* var. antiga i originària del nom de l'ocell nocturn 'òliba' (*DECat.* VI), al·ludint al caràcter esquerp o solitari d'aqueix home. Aquesta forma *òbila* és la que s'usa a Canet lo Roig i, aprox. a Granyena (Garr.): *EntreDL* II, 323 etc.

Les Vilasses, augm. a l'Est de Segarra: «franquezas nombradas *Las Vilassas*, que se cree son concedidas por el rey de Aragón, don Pedro II, donde el S. XIII estaba el centro de la villa de San Martín» (Sesgueioles) en el mapa de S. Martí Sesg., p.p. Mn. Mirambell, princ. S. XIX, p. 8.

Vilesa, V. *Vilella* (te. Gerri).

β) VILA: compostos amb adjectius coneguts

En terres valencianes (molt poc en el Principat), la pronúncia acastellanada *viŷa* o *biŷa* s'havia generalitzat bastant fora dels valencianistes conscients *biŷafrānka*, *biŷafamēs*, fins els seus inf. pagesos a l'Alcora etc., em deia J.G.M., 1935, s'averkonyien de conèixer que els vells pron *biŷamarçānt*, *viŷafamēs*, *viŷarāŷ* etc. Després s'ha reaccionat un poc, sobretot en el Migjorn; a Montixelvo, oït espontàniament, *viŷalōnga* a un home ben despreocupat (1962, xxxi, 163); altrament, en aquest cas podia ajudar-hi la dissimilació, perquè també ho vaig sentir en altres llocs. En tot cas *viŷa* havia estat antiga pron. popular fins al S. XIX: *viŷarāŷ* vaig sentir a un veterà carlí, fill i habitant de Miravet (Ebre). Abril 1936: Gaietà Huguet, confirmava, juliol 1935, que els vells deien *viŷarāŷ*, però a Val. i a Vila-real mateix, deien *biŷ*/*viŷareal* «*Vilarreŷ*» escrivia Guinot (*Escenes Castelloneses*, p.

241). Val a dir que en el Nord en algun nom poc popular també havia fet camí aquest barbarisme, però només ho recordo en «*villalba*» per *Vilalba* (a *Sasserra* s'oià c. 1930). És clar que l'única cosa popular és dir *la vila*, i -*joiosa*, (o *Villajoiosa*) no ho és.

VILABELLA

Poble de l'Alt C. Tarr., uns 9 k. ESE. de *Valls*, cf. Morera, *GGC.* 833, que no el creu documentat fins a 1311.

PRON. vilabēŷa, a Alió, Morell, *Vilabella* i a Stes. Creus, on diuen el gentilici *vilabellencs*, (Casac. 1920, i en l'enq. d'aquest lloc: 1964, xli, 26-30). Malnom popular: *codollons*, Mn. X. Plassa de Prades (1920).

MENC. ANT. 1011: «*Berā* --- *Roda* --- Alastro ('Bonastre'), font de *Juncosa*, --- quod dicunt *Muce* --- ad *villam* q. vo. *Abella*, vel ultra ipso alveo de *Gallā* --- *Salomó* ---» (*Cart.* St. Cugat, § 432, p. 77.10; Mas, *N.H.Bna.* IV, 222); aquest *Abella* no podrà sinó resultar d'una falsa anàlisi ocasional, desmentida per les altres mencions i «*pulchra*», la pron del nom actual amb *ē* tancada, que no és la d'*abella*); 1217: «in term. castri veteris extremum Marche, in parr. Sti. Petri de *Villa Pulchra*» (*Vilabella* té l'església dedicada a St. Pere: *GGC.*; 1359: *Vilabela* (*CoDoACA* XII, 38).

HOM.: una ant. pda. de CastPna.: «al molló de *Vilabella*; tres quartons de terra a *Vilabella*», en el Llibre de *Vàlues* de 1398. Cf. *La Vilabēŷa* a l'art. *Abella*.

Vilabona: 1359 a la vegueria de Tortosa (*CoDoACA* XII, 44) (?).

VILA CLARA

I. (Ross.), te. Palau del Vidre. 1385: *Villa Clara* (Alart, *Do.Ge.Hi.* 17); 1395: *Vila Clara* id., 26); des de 1128, en Ponsich (*Top.*).

II. prop d'El Bruc (Montserrat): 1068: *Vilaclara*; 1077: *Villa Clara* (*Cart.* St. Cugat II, 329, 353).

VILACORBA

En el te. de *Palmerola*, prop de Castell d'*Alareny*, (Alt Berguedà): a Sant Julià de *Vilacorba* o de *Còsp* (enq. de *Palmerola* xxxviii 131.17: en el «Clot de *Cosp*») (ja no era del bisbat de Vic: no en les llistes de *Pladevall*).

VILAFRANCA

-I-. *V. de Conflent*, 7 k. aigües amunt de *Prada*.